

Lerums kommun

Rektorn vid Tollerredsskolan

kerstin.sjolund@lerum.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Tollerredsskolan
i Lerums kommun

Tillsyn av Tollerredsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lerums kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Tollerredsskolan besöktes av Skolinspektionen den 19 april 2012.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen konstaterar att det vid Tollerredsskolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete innefattande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat och insatserna i värdegrundsarbetet. Dock måste skolan tydligare beskriva åtgärder som avser fritidshemmet i den årliga planen mot kränkande behandling. De enkäter Skolinspektionen genomfört visar att skolan upplevs som en trygg miljö. Rektor beskriver i intervju skolan som en arbetsplats som präglas av trygghet och studiero. Vid Skolinspektionens tillsyn råder en god stämning på skolan mellan elever, lärare och personal. Vid tillsynen framkom inget annat än att skolmiljön är trygg och att det råder studiero på skolan.

Enligt Skolverkets officiella statistik hade eleverna i årskurs tre något sämre resultat än riket på de nationella ämnesproven i ämnena matematik och svenska år 2011. I ämnena matematik, svenska och engelska nådde samtliga elever i årskurs fem kunskapskraven år 2010. I övriga ämnen nådde eleverna i huvudsak kunskapskraven. Dock konstaterar Skolinspektionen brister i formuleringar i skriftliga omdömen i de individuella utvecklingsplaner som inspektören tagit del av.

Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat pekar Skolinspektionen i denna tillsyn på några områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Tollerredsskolan i Lerums kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lerums kommun att senast den 3 september 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det finns inte en plan mot kränkande behandling för varje verksamhet som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Det finns en plan mot kränkande behandling för skolenheten som för varje verksamhet anger dels konkreta åtgärder som skolenheten utifrån en kartläggning avser påbörja och genomföra under det kommande året, dels en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts (6 kap. 6 och 8 § § skollagen).

Bedömning och betygssättning

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Personalkompetens

Lärare vid skolan har inte utbildning för den undervisning de bedriver.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

De lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva. (2 kap. 13 § skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag och 33 § lagen (2011:190) om införande av skollagen. För lärare anställda vid skolan innan den 1 juli 2011 ska enligt övergångsbestämmelserna i införandelagen bestämmelsen om behörighet i 1985 års lag tillämpas).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det finns inte för varje verksamhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen ska det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Tolleradsskolan har upprättat en likabehandlingsplan som avser all verksamhet inom Berghult-Tolleredsenheten, det vill säga grundskola och fritidshem. Planen innehåller en beskrivning av aktuell lagstiftning, enhetens mål samt hur det förebyggande och åtgärdande arbetet ska vara organiserat. Det som beskrivs i planen är återkommande och kontinuerliga aktiviteter i verksamheterna. I planen redovisas inte vilka åtgärder som avses påbörjas och genomföras under året utgående från de olika verksamheternas, d v s grundskolans respektive fritidshemmens specifika behov.

Utredningen visar att Tolleradsskolan saknar en årlig plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav då den inte anger vilka åtgärder som ska vidtas inom varje särskild verksamhet. Därmed utgår inte planen från de olika verksamheterna inom skolenheten, d v s grundskolan respektive fritidshemmet inom enheten. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet i en individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får utbildning i. Läraren ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår enbart om eleven har förväntade kunskaper i respektive ämne eller ej. Det framgår inte vad omdömet grundar sig på och vad eleven behöver utveckla i förhållande till kursplanernas kunskapskrav. I den framåtsyftande delen framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Utredningen visar att eleverna inte ges skriftliga omdömen i förhållande till kursplanernas kunskapskrav i samtliga ämnen och att det saknas en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav varför huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 4 §, 9 kap. 11§, 10 kap. 12 § skollagen, Lgr 11 2.4 Övergripande mål och riktlinjer, Skola och hem/Lpo 94 2.4 Mål och riktlinjer, Skola och hem

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Lärare vid skolan har inte utbildning för den undervisning de bedriver.

Motivering:

Enligt skollagen ska lärare med en utbildning avsedd för den undervisning de bedriver användas.

Vid en genomgång av skolans tjänstefördelning framgår att flera lärare på Toleredsskolan undervisar i ämnen där de inte är behöriga. I samtal med rektor framkommer att det på skolan finns ämnesbehöriga lärare att tillgå i tillräcklig omfattning för att tillgodose kravet på lärarnas behörighet. Ämnesbehörigheten har dock inte varit tillräckligt prioriterad i tjänstefördelningen, enligt rektor.

Exempel härpå är två grundskollärare med utbildning i SV/SO 1–7 som undervisar i matematik och NO-ämnen samt en grundskollärare med utbildning i Ma/NO 1–7 som undervisar i svenska och SO-ämnen.

Av utredningen framkommer att lärarkompetensen vid skolenheten inte används utifrån lärarnas utbildning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 13 § skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag och 33 § i lagen om införande av skollagen. För lärare anställda vid skolan innan den 30 juli 2011 ska enligt övergångsbestämmelserna i införandelagen bestämmelsen om behörighet i 1985 års lag tillämpas.

Bakgrund

Måluppfyllelse

På Tollerredsskolan nådde minst 62 procent av eleverna i årskurs tre kravnivån i samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik och minst 92 procent i ämnet svenska år 2011. I årskurs fem nådde samtliga elever kravnivån i de nationella ämnesproven år 2010. I övriga ämnen nådde eleverna, enligt skolans sammanställning, i huvudsak kunskapskraven år 2011 (från och med innevarande läsår 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9).

Eleverna vid skolan känner sig mestadels trygga och värdegrundsarbetet utvärderas varje läsår. Vid Skolinspektionens tillsyn råder en god stämning på skolan mellan elever, lärare och personal, vilket bekräftas i skolans redovisade trivselenkäter.

Beskrivning av Tollerredsskolan

Vid Tollerredsskolan bedrivs utbildning i förskoleklass och grundskolans årskurser 1–5. Skolan, som ligger i Floda – den norra kommundelen av Lerums kommun, har ett upptagningsområde som innefattar kringliggande villabebyggelse. På skolan finns cirka 80 elever, varav 14 i förskoleklass.

Barnen i förskoleklassen samt årskurserna 1, 2 och 3 erbjuds fritidshem på Tollerredsskolan. Barnen i årskurserna 4 och 5 erbjuds fritidsverksamhet i en fristående fritidsklubb i närheten av skolan.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren/juristen Magnus Jonasson och undervisningsrådet Sven-Olof Lundin.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Gerhard Eriksson
Undervisningsråd

Skolinspektionen

Beslut

2012-05-22

7 (10)

Dnr 43-2012:349

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).